

Bemærkninger til forslaget

De seneste års debat om registre har vist en voksende erkendelse af, at overhåndtagende registrering, specielt EDB-registrering med CPR-nummer og samkøringsmulighed, udgør en trussel mod den enkeltes beskyttelse af privatlivets fred og almindelige retsbeskyttelse i øvrigt. Folketingets vedtagelse af registerlovgivningen i 1978 afspejlede delvis denne erkendelse.

I lyset heraf er det foruroligende, at sindslidende er mere udsatte for registrering, endog på et meget følsomt grundlag, end andre.

Det centrale kriminalregister

Ved tvangsindlæggelse registreres den pågældende automatisk som sindslidende og tvangsindlagt i det centrale kriminalregister, efterforskningsregisteret. Det drejer sig om ca. 1.200 personer årligt.

Kriminalregisteret er siden 1978 overført til EDB med alle de konsekvenser for samkøringsmuligheder m.v., dette indebærer. Kontrollen med anvendelsen er ifølge registertilsynets årsberetning for 1979 højst kritisabel, idet alle og enhver inden for politikorpset kan trække oplysninger ud og der ikke føres efterkontrol. (Tilsynet har ikke omtalt kriminalregistret siden trods henstilling og løfte om, at sikkerheden skulle øges i løbet af 1980). Men som politiregister er kriminalregisteret *ikke* underkastet sikkerhedsbestemmelserne om bl.a. egenindsigt, som findes i loven om offentlige registre.

Hvorfor sindslidende automatisk skal anbringes i kriminalregisteret ved tvangsindlæggelse står hen i det uvisse. Måske skyldes det, at det ene af tvangsindlæggelseskriterierne lyder, at »den syge er farlig for sig selv eller andre«. Men dels giver det ingen begrundelse for at registrere den *anden* gruppe af tvangsindlagte, som indlægges på behandlingskriteriet, dels viser det sig¹⁾, at omkring en tredjedel af de tvangsindlagte ikke er sindssyge ved indlæggelsen (alligevel havner de altså i kriminalregisteret som »sindssyge« for resten af deres liv). Endelig viser alle undersøgelser, at sindssyge

ikke er mere farlige end andre grupper i befolkningen.

På spørgsmål om, hvorfor tvangsindlagte ikke desto mindre registreres hos politiet, skal rigspolitichefen da også have svaret, »at registreringen af tvangsindlæggelser ikke sker ud fra et kriterium om, hvorvidt den pågældende har været farlig for sig selv eller andre, men alene ud fra, hvorvidt politiet har medvirket ved tvangsindlæggelsen.«²⁾

Det kan ifølge rigspolitichefen være nyttigt for politiet at have den tvangsindlagte registreret som sådan, hvis man ved senere »antræffelse« af personen skal afgøre, om vedkommende bør have lægehjælp. Hvilket da er meget hensynsfuldt. Men som nævnt er 1/3 af de registrerede fejlregistreret. Desuden registrerer man da ikke alle hjertepatienter, allergikere, epileptikere osv. i kriminalregisteret for at kunne yde den fineste service ved »antræffelse«. Det er og bliver en forskelsbehandling af sindslidende, og for mange er det ikke ligefrem fremmende for helbredelse for tvangsforestillinger eller lignende at vide sig registreret på denne måde. Allerede af den grund bør det ophøre.

Et flertal i udvalget vedrørende sindslidendes retsstilling har i delbetænkningen af 24. november 1983 om registrering af tvangsindlæggelser konkluderet, at »registrering af tvangsindlæggelser i det centrale kriminalregister (bør) ophæves«. Udvalgsflertallet begrundede konklusionen således:

»Det har for denne del af udvalgets medlemmer, der således finder det rigtigst, at den nugældende registreringspraksis opgives fuldt ud, navnlig været afgørende,

at kun 3 pct. af alle indlæggelser på psykiatrisk hospital/afdeling er tvangsindlæggelser, at ca. 30 pct. af alle de personer, der står anført som tidligere tvangsindlagte efterfølgende viser sig ikke at have været psykotiske ved indlæggelsen og dermed ikke sindssyge i lægelig forstand,

at sindssyge, der tvangstilbageholdes på psykiatrisk hospital/afdeling som farlige for sig selv eller andre, ikke er omfattet af registreringen,